Nomerol sen 10 mönge.

Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii.

Buriaad-Mongol ҮNEN

BK(b)P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei oorgan.

№ 223 (2557)
1938 onoi
SENTIAABRЬ
24
SYBBOOTO

15-daxi zilee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

MYNOODEREI NOOMERTO:

EXIN NIUUR

Likveezei xydelmeri—operatiivna xytelberi erine.

SSSR-ei zernovoi ba malazalai sovxoozuudai aradai komissariaadai kollieegi tuxai.

Kolxoozuudai poolinuud deerehee.

Aanglo-francuuzska duradxal tuşaa.

XOJORDOXI NIUUR

Xudaldaan tuxai.

Hain xydelmeriiin rezylьtaad.

Bişiixan felьjetoon,

BK(b) Paartiiin istooriiiji gynzegiigoor şudalalgiiji xangaxa.

Depytaaduud hurguulida orobo.

Lekveezei xydelmeriiiji haizaruulxa.

Kolxoozuudai poolinuud deerehee

ЫBEEZEI XYDELMERI—OPERATIIVNA XYTELBERI ERINE

...arti ba soveed praviitelьstbolbol yzeg bişeg medexe... 1938 on soo xysed usad... tuxai togtoomziiji abhan ... Manai respyyblike soo, ... zuun, miangan bagşa... kylьtarmeicyyd bolbol ene ...ariuusalgata uçaastog dee...ydelmerileze bainad. Tede... dunda iniciatiivna, zorim... xydelmerilegşed ysoon ... bii. Yzeg bişeg medexe... usadxaxa froont deere ...merileze baigaa bagşanarai ...iin erximei erxim xynyyd ... tedenerte daalgagdahan ...ryndete zortigiiji, bolьşe...en gyisedxexiin tulada ...ixeer oroldono.

...iin xamta, yzeg bişeg ...xegyiji usadxaxa xeregei ...nei baidai xadaa serь...o trevoogiiji tatana. Ene ...iog deerexi xydelmeriiiji ...ilatai geze jaabaş xelexiin ...yi, xarin ton jixe geegdel... r e s t y y p n e hula ... xelexe uşartai baina. Hyy... medeenei johoor, manai ...yblike soo yzeg bişeg me...yişyyd 26219 ba baga ...gşed 31232 xynyyd bii. ...nerhee, yzeg bişeg mede...şyyd 12554 ba baga me...d 9984 xynyyd mynee ...e jixe nahatanai hurguuli...ida huraisaza bainad. Tiin, ... bişeg medexegyi ba baga ...eze 34913 xynyyd hur...uudai gazaa tee yleşehen ... Egeei ene too bolbol ...gai ; tyryyn, BMASSR-ei ...mproosoi ba aimaguudai ...i gegeerelei otdeelnyydei ...ee, yzeg bişeg medexe... usadxalgada gargahan ...ypne, xariuusalgagyi ...iigiiji gerşelne.

...xadaa iime baixa boloo ... Eneenei şaltagaaniinь ...be? Yzeg bişeg medexe... usadxaxa xydelmeriiiji xo...xi steepeniiin xydelmeri ... toolodog jabadai mynee ...r bii. Iime xandalgiiji za...arim aimgyisedkoomuud, ...oveedyydşji gargadag. Iime ...igiiji respyybliikiin Nar...proos eereeşji gargadag. ...ixede, Zagarain aimagta, ...) P-iin Aikoom ba Aim...dkoom bolbol Narkom...to medeesengyigeer, jixe ...anai hurguulinuudai ins...ioriiji xydelmeriheenь ...plooneer laageriiin na...aig b o l g o h o n ... Ene xynei orondonь ...o xyniişji tabiaagyi. Ge... xamta, Zagarain aimag ...i yzeg bişeg medexegyiji ...aza talaar, ton jixe geeg... aimaguudai negende too...ono. Yzeg bişeg medexe... usadxaxa xeregte çinoov...yrokraad johoor xanda...xandalga ene bişe gy?

...e nege zişee. 1938 onoi ...enhee xoişo, BMASSR-ei ...mproosoi, jixe nahatanai ...ulinuudiiji erxilxe ypravlin naçaalьnigai tuşaaliiji ... xynyyd helgehen baina. ... negen xydelmerilegşiiji ...ualda tomilood, xydel...igee haja-haja taniisaza, ... xydelmeridee xedexen ...aaliaza baitariinь le, ten...enь abza, ondoo xydel...e tabidag baigaa. Jixe na...ai hurguulinuudiiji erxilxe ...eeni xadaa xydelmerileg... ykomplektovaalagdana ... Ypravleenidenь gansal ...ainig baixa jym. Ligeze, ...merilegşediiji olo daxin ...deg, apparaadiiji ynexeer ... xynyyydeer ykomplekto...

vaaldaggyi uşar bolbol yzeg bişeg medexegyiji usadxalgiin hula jabasiin nege, gol şaltaganiinь bolxo baina.

Iime iime zişeenyydiiji xaruulxa gee haa, olon bii. Zygeer, deere xelegdehen zişeenyyd bolbol Buriaad- Mongol respyyblike soo, yzeg bişeg medexegyiji usadxaxa xeregei bodoto baidaliiji ton honoroor xaruulna.

Saaşadaa iimeer xydelmerileze bolxogyi. Ene uçaastog deere, zaaxanşji haad xehen jabadainuudtai eris temesexe xeregtei.

Aguu jixe Oktiaabrьska socialiis revoliyyciin 21-dexi oi dyteleze baina. Egse hara xaxad bolxodo, soveed arad ba byxii delxein azalşad bolbol ene, byxiidelxein istoriiçeske daatiiji temdeglexe baina. Byxii, yrgen jixe soveed oron soo, tere gaixamşag daatiiji ugluulan, socialiis sorevnovaaniiin ba staxaanovska xydeleenei xysen tyges dolgin yrgedene. Soveed arad xadaa ene gaixamşag daatiiji socialiis azaxiin byxii uçaastoguud deere amzaltanuudaar ugtaxiiji ton jixeer oroldono. Soc. sorevnovaani ba staxaanovska xydeleen bolbol kylьtyyrne froont deere myn yrgeneer delgerne.

Yzeg bişeg medexegyiji usadxaxa froont deere azallaza baigaa kylьtarmeicyyd bolbol sorevnovaanida bultadaa xabaadalsaza, yzeg bişeg medexegyiji usadxaxa tuxai paarti ba praviitelьstviin togtoomziiji oiriin sagta gyisedxexe johotoi. Enenei tyloo jyy xexeb? Yzeg bişeg medexegyişyyd ba baga medegşediiji narin byridxexe, niutaguudta yzeg bişeg medexegyiji usadxaxa xydelmeriiiji şiidxexe konkreetne plaan tabixa, kolxoozuud, brigaadanuud, zvenoonuudta yzeg bişeg medexegyiji tyrgeer usadxaxa,socsorevnovaaniiiji delgeryyixe, aradai gegeerelei oorganuudiiji jixe nahatanai hurguulinuudai inspeektornyydeer ykomplektovaalxa, maassova xydelmeriiiji yrgeneer jabuulxa, jixe nahatanai hurguulinuudiiji baira, yçeebnig, tetraadь g. m. xeregselnyydeer xysed xangaxa. Gansaxan le, ede ysloovinuud bolbol ene xeregei amzaltiiji şiidxene.

Komsomoolьsko organizaacanuud bolbol Leeninske—Staalinska komsomooloi aldarta XX zilei oido beledxexe zuuraa, azalşadiiji bygediinь yzeg bişegte hurgaxa jabadalda ton jixe yyrgiiji eertee daaza abna.

Aradai gegeerelei oorganuud, partiiina ba soveed eorganuud bolbol xytelberidee bolьşeviig stiiliiiji xeregleze, yzeg bişeg medexegyiji usadxaxa xeregte maaksimym anxaralaa tabixa johotoi.

Aradai gegeerelei oorganuud bolbol partiiina, komsomoolьsko ba profsojuuzna organizaacanuudai tuhalamzataigaar, bagşanar ba byxii kylьtyyrne xysenyydei aktiivna xabaadalsalgataigaar, yzeg bişeg medexegyiji usadxalgiiji ene zilde dyyrgexe tuxai paarti ba praviitelьstviin direktiiviiji gyisedxexe ujalgatai baina. **Aguu jixe Oktiaabrьska socialiis revoliyyciin xorin negen ziliiji, ene uçaastog deere xysed ilaltataigaar ugtaxa—raioon byxenei, gegeerelei xydelmerilegşed byxenei xyndete xereg myn.**

...R-ei zernovoi ba malazalai sovxoozuudai Aradai Komissariaadai kolleegi tuxai

...SR Sojuuzai Aradai Ko...aarnarai Soveed bolbol ...R-ei zernovoi ba mala... sovxoozuudai aradai ...issariaadai kolleegiiiji ...ai Komissaar nyxer T. ...yyrkin tyryyteigeer ba nyxed A.D. Stypoov, A.I. Mixaalin, P.A. Kolomeicov, Ja. S. Voolçenko, F.A. Aristoov gegşed sostaavtaigaar batalaba.

(TASS).

Azaliiji zybeer emxidxehenei yre

Zediin aimagai, Bajan-Xuhanai selьsoveedei, Bydioonniin neremzete kolxoozoi xytelberilegşed xadaa kolxoozniguudalgaa xysiiji zybeer emxidxeze (kolxoozniguudaa zvenoode xubaaza, azalai discipliniiji hainaar tabiza, tedeende xydelmeriiin hain ysloovi baiguulza), socialiis sorevnovaani yrgeneer delgeryyize, ene zilei staaiinska urgasa xuriaalgiiji amzaltataigaar dyyrgee.

Ujalgaşad nyxed Paavlova F., Kyznecoova N., Poobokova M. gegşed ydereigee noormiiji sag yrgelze ylyybşelen dyyrgeze jabaa. Samosbroosko—zaadkiin maşiniistnar T. Pavlokoov, Pobookov ba Xoxloov gegşed sag yrgelze 10-11 gegtaar urgasa xuriaadag baigaa. Tus kolxooz bolbol oroohoto kylьtyyrenyydeigee xuriaalgiin gol xydelmerinyydiiji sentiaabriiin 15-da dyyrgee.

G. ŻERBAAJEV.

Bespeeçne xytelberilegşed

Xoriiin aimagai, Anaagai somonoi, „Ulaan-Odon" kolxoozoi (tyryylegşenь nyx.Oçiirov G.), ene zilei elbeg urgasa xuriaalgada muugaar beledxeheniinь, mynee, tariaa xuriaalgiin praktiçeske xydelmerinyyd jabuulagdaxada elireze baina. Tariaa xuriaalgiinь plaan, sentiaabriiin 10-da araixan geze 60% dyyrgegdehen baigaa.

Gadana, tus kolxoozoi xytelberilegşed bolbol kolxoozdoo xydelmerileze baihan kombainova agregaadta xydelmeriiin ysloovi baiguulza, tereeniiji negeş çaas demii bailgaxagyin tyloo jamarşji xemzee abanagyi. Kombainaar xuriaagdaza garhan oroohiiji xataaxa zernosyşiiike beledxeegyi deereheenь, kombainiiji xydelmeriheenь tahalduulxa ba orooho gutaaxa jabadai garhan baina. Zişeelxede, 100 ceentner tariaan gutaagdahan baixa jym.

Aimagai gazarai tahagai zyghee, ene gutaza baihan tariaagaa darii xataagtii geze zaabariiin baibaş, tyryylegşe Oçoroi gegşe tere zaabariiiji dyyrgeegyi baina.

Uşar iimehee, tariaa xuriaalgiin xydelmerinyydte iime bespeeçneer xandaza, orooho gutaahan, kolxoozoi xytelberilegşedte viivod xexe şuxala.

D. C. D.

AANGLO-FRANCUUZSKA YLЬTIMAATYM ABTAA

Praaga, 21. (TASS). Mynooder ydeşelen, çexoslovaacka telegraafna aagenstvo bolbol aangio-francuuzska ylьtimaatymiiji çexoslovaacka praviitelьstviin abhan tuxai oficiaalьna medeeseliiji tunxaglaba. Xerbee Germaani, Poolьşo ba Veengeriiin zyghee Çexoslovaakida dobtoloo xadanь, tereende tuhalamza ygexee Aangli ba Fraanciin arsahan deerehee, ene ylьtimaatym abtahan baina.

Ylьtimaatymiiji abhan tuxai çexoslovaacka nooto mynooder hyni Aangli ba Fraanca xojorto elьgeegdee.

Ylьtimaatymiiji çexoslovaacka praviitelьstviin abhan tuxai medeesei bolbol byxii oron dotoroo jixe gaixai boloo. Praagada proteestiin demonstraacanuud bolno.

LITVIINOVOI YGIIJI TOLILONO

Nьjuu - Ioork. 21. (TASS) Byxii amerikaanska xeblei bolbol Liige-naaciin pleenym deere Litviinovei xelehen ygiiji jixe zagoloovkonuudtaigaar tolilobo „Nьjuu-Ioork Seen" gazeed bolbol Litviinovei ygiiji tolilo zuuraa, bişene: „Çexoslovaakida Germaaniiin dobtoloo xadanь, Çexoslovaakida tuhalamza ygexe zybşeereloo SSSR ygebe. Aangli ba Fraanca xojor Giitlerei urda kapituliirovalaa".

XURIAALGIIN TYRYY XYNYYDEI Doskaa

„Xuriaalga—sezoonoo xereg ba tere xadaa. xylieexe duragyi baidag. Sag sooь xuriaagaa haa—şyyxe, xuriaalgada xozomdoohan—aldaxa bolno".

(Staalin)

Xuriaalgiin yjede ynder pokazaatelьnuudiiji tuilahan, manai respyyblikiin eregtei ba emegtei kolxoozniguud:

CERENDORŻEEJEV— Kyrbiiin MTS-iin kombainioor, tariaa xuriaalgiin yjede, „Kommunaar" kombainaar 204 gektaar urgasa xuriaaza abhan baina.

DAMBAAJEV ŻIMBE—Selengiin aimagai, Żargalantiin somonoi, Teelьmanei neremzete kolxoozoi ujalgaşa. Ydertee 50 buxal ujaxa noormiin orondo, yder byri 100 buxal ujadag baina.

ŻIGMIITOVA DULGARŻAB—Muxar -Şiberei aimagai, Sutain somsoveedei, Moolotovoi neremzete kolxoozoi emegtei kolxooznig. Nyxer Żigmiitova bolbol malazalai feerme deere 15 ynieediiji xaruuhalza baigaad, polivoi brigaadada ujalgaşaar jabaza, ydertee 50 buxal tariaa ujaxa noormotoi aad, 70 buxal sag yrgelze ujadag.

VIILЬMOV—Xoriiin MTS-iin kombainioor. „Kommunaar" geze 2 kombainanuudai sceepkeer ydereigee noormiiji sag yrgelze dyyrgene. Xuriaalgiin yjede 286 gektaar xadaba.

Xysed sente azalta yderei tyloo

Muxar-Şiberei aimagai, Xonxoloin MTS-da xamaatai, Żdaanovai neremzete kolxoozoi kolxoozninuud xadaa oroohoto kylьtyyrenyydeigee xuriaalgiiji sentiaabriiin 18-ai yder dyyrgehen baina.

Tus kolxoozoi kolxoozniguud bolbol ene zilde azalta ydereo xysed sentei bolgoxiin tyloo, tariaa xuriaalgiiji ton hain şanartaigaar yngergee. Mynee tariaa hyrieige ba soxiigiin xyelmerinyydiiji, ogoroodno kylьtyyrenyydei xuriaalga jabuulza baina.

A.

XITADDAXI DAINAI BAIDAL

ZURAG DEERE: Xitadai artiileeri poziico deere baina. (Sojuuzfoto)

Aanglo—francuuzska duradxal tuşaa

Praaga, 21. (TASS). Medemeer isto çniguudhaa medeesegdehenei johoor,Aanglo—francuuzska duradxalnuud tuşaa angliiiska ba francuuzska pooslanniguudta çexoslovaacka praviitelьstviin xariuu ygehenei hyyleer, xeden çaas bolood, mynooder hyniiin 2 çaasta, angliiiska ba francuuzska pooslanniguud bolbol prezideent. Beneeşte orozo, praagiiin xariuuda manai praviitelьstvonuud xanaagyi baina geze medeesebe. Pooslanniguud bolbol aanglo—francuuzska duradxalnuudiiji Çexoslovaakiiin abxaa arsaa haanь,germaaniiin darii dobtolzo oroxo, iime jyymenei boloo haanь, Aangli ba Fraanca xojor Çexoslovaakida tuhalamza ygexegyi baina gebe. Myn pooslanniguud bolbol Veengri ba Poolьşo xojor negen doro Çexoslovaakida esergyy oroxo baina gehen xebertei xelebe. Miniistrnyydei kabineed byxeli hyniindee zasedaalaa, Eneentei xamta, yrgelziin parlaamentska komiteed zasedaaleisaa.

Aanglo—francuuzska duradxal tuşaa çexoslovaacka praviitelьstviin togtooloi oficiaalьna teekst yşee sonosxegdoogyi ba Aangli, Fraanca xojorto yg teegyi. Eneen tuşaa togtool oroidooş abtaadyi geze gadaada xeregyydei miniistrstvodo xelsene. Ene jyn deerehee boloob gexede,aanglo-francuuzska plaaniiji abxa jabadalda zarim paartinuud esergyysedeg baiza boloo. Praviitelьstvenno koaliicodo orohon byxii paartinuudai tyleelegşedei (paartiiin tyryylegşedei, parlaamentska fraakcanuudai tyryylegşedei ba xeblelei centraalьna oorgonuudai redaaktornuudai) konfereence byxeli ydertee zasedaalaa. Zasedaaninuud jixe xylxieetei geer bolno. Çeeşske katoliiguudai paartiiin tyleelegşedei—miniistr Şraamek ba busadai byrii radikaalьna poziico ezelenxei baina.

Ogoroodno kylьtyyrnyydei bajalig urgasa

Bargazanai aimagai, Bajangoloi somonoi, Kaari Maarksai neremzete kolxooz bolbol ene zilde ogoroodno kylьtyyrenyydei ynder deede urgasa xuriaagaa. Ene urgasa xadaa kolxoozniguudai eriiiiji xangaxahaa gadana, riinkiin xudaldaanda gargagdaza, kolxoozdoo nelieedgyi jixe doxood oruulxaar mynee yjede xaraalagdaza baina.

Ene ogoroodno brigaadiin xydelmerilegşed (brigadiiranь Laisabai B) bolbol eehediingee xydelmeride tus tustaa ton xariuusalgataigaar xandaza, ogoroodno kylьtyyrnyydei bajalig urgasa urguulza şadahan baina.

B. BADMIIN.

Tariaa xuriaalga jyynde haatanab?

Tariaa xuriaalgiin xydelmerinyyd bolbol Muxar-Şiberei aimagai,Sagaan Şuluutain somonoi, Staalinai neremzete kolxoozdo ton emxigyigeer jabuulagdaza baina. Ujalganь xadalgahaa ton jixe xozomdozo jabaxahaa gadana, hyrieige, tariaa soxiigo ba zeelgenь mynee xyrter exileedyi.

Kolxoozoi xytelberilegşed bolbol tariaa xuriaalgiiji zybeer xytelberilenegyi. Tus kolxooz 6 zaadkatai baigaad, nege zaadkajaa xydelmerilyylnegyi. Polivoi staan deerenь xamtiin edieeleige emxidxegdeedyi. Gadana, tariaa xuriaagşad—kolxoozniguudanь ediee xooloor xysed xangagdadaggyi baina.

Iime baidalda somonoi soveed jamarşji xemzee abanagyi. Tiigeed, xydelmeriee haizaruulxa jabadaldanь tahalamza yzyyldeggyi baina. Xuriaalgiin xydelmerinyydiiji kolxoozuudta erximeer xytelberilexiin orondo, sekretaarь nyx. Gombozaapov D. bolbol kolxoozniguudiiji uriza asaraad, arxidalga emxidxedeg ba yngerxedee nanşaldaxa, xereldexe jabadalnuudiiji gargaza baidag.

Myn Sagaan Şuluutain selьpoogoi prodaveec nyx. Moşyypov G. gegşe hynindeeş arxi xudaldaza. ene jabadalda tuhalamza yzyyldeg.

Iimenyyd jabadalnuudhaa bolzo, zarim kolxoozniguud jamarşji şaltagaangyigeer, xydelmeridee gardaggyi. Eneenei rezylьtaadta, xuriaalgiin xydelmerinyyd ton jixeer haatana.

I. XAMAGAANOV.

POOLЬŞO BA VEENGRIIN BUZAGAI ERILTENYYD

Loondon, 21 (TASS). Reiter aaginstviin m e e d e s e l e i johoor, Loondondo baigaa poolьsko posool bolbol mynooder, gadaada xeregyydei ministeerstvodo orozo, xerbee aanglo-francuuzcka plaan xadaa Sydeedske ooblastiiiji germaanida niilyylxiiji xaraalaxa baigaa xadanь, minii praviitelьstvo bolbol Çexoslovaacka Sileeziiiji Poolьşodo negedxexe eriite xexe baina geze poolьsko praviitelьstviin nerehee medyylbe.

Loondondo baigaa veengreske poosl annig bolbol ysegelder Galifaanstai beseede xexe zuuraa, veengernyydei azahuudag, Çexoslavaakiiin territooriiin xubiiiji Veengride negedxexiiji veengrske praviitelьstvo erine geze medyylhen baina.

GERMAANSKA AVIAACIIN NIIDELGE

Praaga, 21. (TASS). Ysegelder, yderei 11 çaasta germaanska, vojeenne aviaaca bolbol Fridlaan şadar Çexoslovaacka xilenyyd deegyyr olooroo niidehen baina. germaanska 18 bombordiroovşiguud xiliiji zubşan demonstratiivna niidelgenyydiiji xee. Yderei 2 çaasta, germaanska vojeenne samoliood çexoslovaacka xilede daxin orozo, Çernoyysi, Fertoltiice ba 9-xi selieeni deegyyr niidee.

XUDALDAAN TUXAI

Magaziinuudai barilganuudiiji tahalduulza baina

Bodoto kylьtyyrne, soveed xudaldaa zişeete hainaar emxidxexe—ton poçootno ba xariuusalgatai zorilgo bolbol Burmontoorgiin urda baina. Teed, Burmontoorg xadaa azalşadai yderhөө yderte urgaza baigaa eriltiiji ton muusa xangana. Ulaan-Yde goorodoi azalşad sag yrgelze olon bolzo ba xydelmerişedei şine şine posioologuud urgan garaza baidag tula, magaziinuud şineer neegdexe johotoi baihan ba tedeniiji jamar gazarnuudta, yylicenyydte neexiin plaanşji zoxioogdohon baigaa. Burmontoorg (direektoriinь nyx. Kavaleenko) ba tereenei barilgiin seektor (naçaalьnigiinь nyx. Kaşaarov) bolbol magaziinuudiiji şineer barixa ba neexe xydelmeriiji ton zybөөr emxidxeze, neegdexe johotoi magaziinuudai olonxiinь neegeed baixa johotoi aad, mynөө olonxinь neegdeegyi, xarin ede magaziinuudiiji neexe jabadaliiji pozoornoor xozomduulza baina.

Burmontoorg bolbol 19 8 onoi torşo soo 18 magaziinuudiiji, zarimiinь şineer bariza ba zarimiinь predprijaatinuud deere xuuşan gernyydiiji zahabarilaza, neexe baihan aad, mynөө oroidoo 6 magaziinuudiiji neegeed baina. Burmontoorgiin xytelberilxii xydelmerilegşed bolbol magaziinuudiiji şineer barixa ba neexe plaanaa dyyrgexiin tula, serьjooznoor xydelmerөө jabuuldaggyi deerehee, ene pozoorno xozomdolgo ba udaaralgiiji bii bolgoo. Zişeelxede, şinөsteide nege magaziin neegdexe johotoi baihan aad, mynөө xyrterөө neegdeegyi, xarin gerei ygei, deerehee 1939 on soo neegdexe bolonxoi geze, Burmontoorgiinxid ubaigyi xelened.

Gadana, Burmontoorgiin otdeleeninь — Xiaagtiin aimagai ceentr deerexi ynivermaagiiji remoontololgo ba oboruudovalalgiinь xydelmeri bahal xozomdozo baina.

Burmontoorgiin xytelberilxii xydelmerilegşed bolbol leesozavoodoi territoori deere (zaydaada)aavgustiin 15 xyrter,nege magaziin oboruudovalaza, neexe gehen naiduulgaa SSSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad nyx. Cedeenovaada ygehen aad, mynөө xyrterөө ygehen naiduulgaa dyyrgeegyi baina.

Eneenhee gadana, Meelьkombinaad, Miaasokombinaad, Şilei zavood, PVZ ba bişe bişe gazarnuudta yşөө 9 magaziinuud şineer barigdaxa ba neegdexe aad, mynөө xyrterөө negeniinşji neegdeegyi, xarin tus predprijaatinuudai xydelmerişed ba alba-xaagşad bolbol şine magaziinuudai neegdexiiji xylieeheer baina. Teed, Burmontoorgiin xydelmerilegşed bolbol xydelmerişed ba albaxaagşadai eriltiiji xysed xangaxiin tylөө bodoto anxaral ba ynen sexe oroldolgoo gargaxa johotoi ba xendeş xereggyi şaltagaanuudiiji dursaad huudag zanşalaa orxixo johotoi baina.

Ene deere zaagdahan faaktnuud bolbol Burmontoorgiin xytelberilxii xydelmerilegşed xadaa soveed xudaldaaji zişeete hainaar j a b u u l x a ba daisadai vrediitelьstviin xoişolongiiji soveed xudaldaan deere tyrgen usadxaxiin tylөө erid xemzee abaagyi baina geze xaruulna.

C. DAM.

Xudaldaaji kylьtyyrne bolgoxo

Zakaamin. Sanagiin selьpoogoi xydelmerinь hainaar emxidxegdeze şadagdaadyi. Ene selpoogoi Sagaan-Morinoi ba Utaata-Dalaxain somonuuddaxi otdeleeninyydenь xileemenei xudaldaa muusa jabuulna. Gadana, tus selьpoogoi ede otdeleeninyyd bolbol xudaldaxa ed tovaaraingaa assortimeentiiji zybөөr emxidxeze şadaagyi, laabkajaa kylьtyyrne ba sebereer bailgaxiin tylөө oroldodoggyi, xamag ed tovaarnuudanь toohondo daragdaza xebtedeg.

Paişaguudai dunda toosoogoo negeş xeegyi şaxuu. 1-2 brigaadada bolhon suglaan deere, xojor gurban yge, johiin tedii xeleed, hyyldenь „Manai selьpoo toosoonoigoo xydelmeriiji dyyrgee"—geze, tus selьpoogoi tyryylegşe Dorzo Untaanov raipotreebsojuuziiji mexeldeg baina.

Ene faakt jyy xaruulnab gexede, tus selьpoogoi tyryylegşe nyx. Untaanov ba tereşelen otdeleeniin laabkanuudainь prodoveecyyd bolbol soveed xudaldaanai xydelmeriiji haizaruulxa ba kylьtyyrne bolgoxiin tulada, xydelmeridөө bolьşeviig johoor xandadaggyi baihaniiji gerşelne.

SELЬKOOR.

Nacionaalьna teatr. „Bajar" spektaaklь deere: artiistnuud bolbol stydeentnyydei griimdelgede tuhalaza baina. (Zakaatovoi foto)

Hain xydelmeriiin rezylьtaad

Zakaaminai aimagai, Sagaan-Morinoi somonoi, Staalinai neremzete kolxooz xadaa malai dulaan bairiiji hainaar beledxexiin tylөө, tusagaar brigaada emxidxeze, tus brigaadiin brigadiirta nyxer Bajar Çimiitov gegşiiji tomilohon baigaa. Tiigeed, B. Çimiitov gegşe pravleeniiin naidabariiiji amzaltataigaar dyyrgeze şadaa.

Zişeelxede, nege izoliaator barixa baihanaa, dyyrgexe johotoi bolzorhoo nelieed urid dyyrgeed, mynөө busad barilganuudaigaa xydelmeri exileed baina.

Ene xadaa Çimiitov gegşiin xydelmerişedeigөө dundaxi emxidxeliiji zybөөr tabiza şadahanainь rezylьtaad bolno.

Ajuuşiin.

Depytaaduud hurguulida orobo

B. M. xydөө azaxiin kommuniis hurguulida hurxajaa raioon byxenei a k t i v i i s t nuud, azaldaa udaarnig hainaar xydelmerildeg z a l u u xybyyd, basagad urmatai bajartaixan j i r e z e orono. edeenei dunda BMASSR-ei Verxoovno Soveedei depytaaduud nyxed Ceren-Dulma Sebegei ba Balzima Zigmiitova, Çelnyşkoova ba oordento nyxer Lubsan Xalbaajev gegşed jirehen baina.

Damdinai. Ж.Ж.

XROONIKO

SSSR-ei Aradai Komissaarnarai Soveed bolbol SSR Sojuuzai zernovoi ba malazaiai sovxoozuudai Narkoomoi orologşo donyxer Ja. S. Voolьşenkiiji batalaba.

(TASS).

BIŞIIXAN FELЬJETOON

Badari ba Gaxai xojoroi uulzalga

Yyr saixahaa urduur, ynegenei xaranxiin yje baiba. Noxoin xusaxa abiaan ende tende hob-hab geldene. Tere hyni Badariiin noir jyredөө xyrenegyi. Gaxaitai uulzaxa bolzortoi baihandaa, hanaagaa zobongi. Sagai dytelxe byri ulaan zyrixeneinь soxiso ulam tyrgedene. Ze jaaxab, jabaxa sag boloo. Ailnuudş untaza abiaa şimeegyi bolonxoi. Badari bejee zeheze, gertehee garahaar zyyn xoişo şiglen, Narhata dobiin xajaa өөde mylxibe.

Mylxi mylxihөөr jabataraa, gaxainuudai bairiin gazaanь tulasa orozo jirebe xa. Tiigen gexedenь, urdahaanь genzetei noxoi genjenexede, gedergee unan aldaad,—ai muuxai toimog geze duugaraad, herdş gexe abiaagyi bolzo, hemeexen mariaagaad xebtene. Noxoinş suxal taraza, Badari baha saaşaa mylxize zaxalba. Tiigeze jabahaar, Dabaagai Dorzoonoin baruun gerei yberte dytelxedenь xeden gaxainuud suglaraad „xonozo" baina gehen hurag duuldaba xa. Tiixedee, Badari bajartai bolzo,—„şolomoxonuud, namaiji xylieeze xebteneltait, mene geheer..., xylieeze by jadaztii",—geze şibşen jabaza, gaxainuudta oirtobo. Hemeexen, ugluugai saanahaa şagaagaad xaraxadanь, obogor boronuud jyymed uuxir-uuxir geldeze xebtebe.

—Noxoimş xalxai, iixedee xereg bytebe geeşe, aliaaxaniinь targan tobir, bad gengi miaxatai baixaab—geze xojor xamsiigaa şaman oşozo, gurba d y r b e n gaxainuudai xabirga niurgiinь өөde uruunь elьbize zaxalba. Tiixedenь, xuur-xuur geze xe hen gaxainuud byri aj şood, şixee dalьbir-de gyylze, xylөөş xydelge boliood xebtened.

Badarişxi tedenei dund nege g a x a i j i n ь şi byhendee xabşuulza jab harbagai sagaan hyxejee h tatan abza, olonş jyme bo gyi, tere gaixaingaa to uruu tabizarxiba. Tiigen ge de, şag şuujaan, xuuxir barxiraan bolzo, tiixedenь, ş noxoi orozo jirebe gy, g tybegşeehen kolxoozni gertehee gyilden garanad. dariiin baixaş arganь bara za, şonodo namnuulban xa gai şingi, suuraisa xaraiha gertee jabaşaba qexe.

Ene jyyn bolbo, jaaba g şeb, ailai gazaa jireze, g alaşxixa jamar muuxai xor xulgaişa xyn jababa ge gelden, xoinohoonь ram oşon gexedenь, Budiin B ri buruu buxanxai ama dyyren xileeme ynxeş duugarza jadan huuba ge

—Jyyn bolhon xyn ge şi,—gexede.

—Sutain somonoi ceentr o morioo aldaab, arai geze gaar jirebeb geze duu jadan insagalza huuba.

Tere hyni, Kaarl Maar neremzete kolxoozoixid, B riiin „geroiizmiiji" byriş j gaixalsaza xonohon bai

Socialiis malazalda, kolx no socialiis ymsede iime xandadag, Badari şingi „ge lig" xynde, zoxixo gaza tusxai „şagnal" olgoxo x tei geze hanuulnab.

Niutagai ne

Operatiivna xytelberi xeregtei

Bargazanai aimagai, Bajangoloi selьpoo bolbol xuriaalgiin kampaaniiin yjede peredveznoi xudaldaa emxidxexe gehen bolboşji, eneenee mynөө xyrter bejelyyleegyi.

Gadana, ilangajaa xuriaalgiin yjede, kolxoozniguud bolbol ed tovaarai zyilnyydiiji jlxeer xereglexe baibaşji, tus selьpoodo sai, byd ba kirosiin gexe tiin şuxala xeregselnyyd b ygei. Ene selьpoogoi tyry şe nyx. Radnaajev N. g kolxoozniguudta xereglegd şuxala xeregselnyydiiji (sai, ba kirosiin g. m.) bii bolgo tuxai xydelmeri jyredөөş xe gyi baina.

B. BADMIN

Hurguuliin huragşadai tuhalamza

Selenge. Zagastain dunda hurguuliiin huragşad bolbol amaraltiingaa yderte ba yroogoingoo hyylde kolxoozuudta garza, tariaa xuriaalgadanь nelieedgyi jixexen tuhalamza ygedeg baina.

Zişeelxede: 60 şaxuu huragşad hurgagşadtaigaa xamta, Moolotovoi neremzete xoozdo oşozo, nege yder 300-gaad buxal tabihan ba buxal boozo ygehen baina

Myn, 160 garan hura Staalinai neremzete kolxo garza, 4500 buxal tabiza y

S. S.
A.

BK (B) P-iin ISTOORIIIJI GYNZEGIIGөөR ŞUDALALGIIJI XANGAXA

Byxesojuuzna Kommuniis (bolьşeviigyydei) Paartiiin istooriiin xuriaangii kyyrs bolbol byxii kommuniistnuudai, byxii partiiina bişe bolьşeviigyydei anxaraliiji tataza abhan baina. Ene staalinska sesen nauuçna tryyd soo, egeel tyryy, egeel revoliycioonno paartiiiji baiguulhan ooped xamtadxagdahan ba bolьşeviizmiin aguu jixe ideine bajaliganь sugluulagdahan baina.

BK (b) P-iin istooriiin xuriaangii kyyrsiiji gynzegiigөөr şudalalga bolbol paartiiiji xysen tyges ideine zebsegeer zebseglexe, manai partiiina kaadranuudai teoretiiçeske hulabtariijinь usadxaxada tuhalxa baina. **BK (b) P-iin istooriiiji şudalalgada byxii paartiiiji xanduulxa** zorilgo manai urda tabigdaad baina.

Ene xadaa alibaa jaaral ba şuujaaji tesedeggyi, **posledovalьnostь, hain gegşiin beledxel ba ynder deede organizoovannostiiiji** erideg, ton serьjoozno ba xariuusalgatai xereg myn. Bogonixon, tusxaita bolzortoi kampaaninuud tuxai xelegdene bişe, xarin planomeerne, gynzegii şudalalga tuxai xelegdene, geze oilgoxo xeregtei. Jaaral, eldeb tyrelei paraadnostь ba şuujaan bolbol ene xeregte xoro xexe. Tede bolbol verxogliaadstvodo xyrgexe ba zorilgoş tuilagdaxagyi bolno. Asuudalai udxiiji esestenь xyrter todoruuldag, yzegdelnyydiiji gynzegiigөөr anaalizladag, tedenerei barisaaji oilgodog, xynyydiiji etigyyldeg ba udaridaza

„PRAAVDAHAA"

jabadag uşarnuudta bolьşeviig propagaandiin xysen baidag.

Gexiin xamta, BK (b) P-iin istooriiin xuriaangii kyyrsiiji şudalalgada, partiiina organizaacanuudai zyghөө jaaralaar, serьjoozno bişeer xandadag uşarnuud ysөөn bişe yzegdene. Zarim gazarnuudta, xytelberilegşed bolbol paartiiin istooriiiji şudalxa jabadaliiji jyynhee exilxeb, eneenei tulada jamar xemzeejabuulganuud xeregteib geze bodoogyi. BK (b) P-iin istooriiin xuriaangii kyyrsiiji **gynzegiigөөr** şudalalgiiji exilxiin tulada, beledxelei xydelmeriiiji jamaraar jabuulxa johotoib, geze gol asuudaliiji өөhediingөө urda tabiaagyi. Tedener bolbol xarin byxii (zaabol byxii) kryzooguudai exin zaniaatiiin yderiiji jaaralaar, eekstreneer oldog baina.

Tiime jaaralaar xandalga bolbol buruu şiidxeberinyydiiji garguulhan baina. Zarim zarim gazarnuudta, paartiiin istoori şudalalgiiji maassova çiitke bolgozorxihon ba slyyşatelьnyydte materiaaltaigaa xysedeer tanilsaxa argiiji olgoogyi ba şuxala tailbari ygөөgyi. Gexiin xamta, yçeebnigei byleg byxeniinь, ilangajaa, marksiizm leniniizmiin filosoofido, bolьşeviig paartiiin teoritiiçeske yndehe huurinuudta zoriuulagdahan, dyrbedexi bylegenь,haitar beledxexiiji ba gartaa karandaaş bariza, anxaraltaigaar yzexiiji erine, jyyb gexede, xuriaangii kyyrsiin formuliroovko byxende tuilai jixe teoritiiçeske ba politiiçeske udxa oruulagdahan baina.

Partiiina gegeerelei kryzooguudaiş xydelmeride, myn le jaaraxa jabadal yzegdehen baigaa. Yçeebnigei oçerednoi bylegenь „Praavdada" garamsaariinь, tere darii „prorabootka" xexee zabdadag baigaa. Gurbadaxidanь jyy xelegdee jym geze medengyigөөr, byxeli kyyrs tuxai xysed hainaar medengyigөөr, negedexi ba xojordoxi bylegyydiiji unşadag baina.

BK (b) P-iin istooriiin xuriaangii kyyrsiiji gynzegiigөөr şudalxiin beledxel bolbol jyynhee exilze jabuulagdaxa johotoib? Propagandiistnuudiiji beledxelgehee exilxe johotoi. Ene xadaa gol, centraalьna asuudal myn, eneniiji şiidxengyigөөr, bişe asuudalnuudiiji şiidxeze bolxogyi

BK (b) P-iin istooriiin xuriaangii kyyrs bolbol bolьşeviig paartiiin byxii gigaant jixe istoriiçeske oopediiji teoritiiçeske xamtadxana, tere bolbol xydelmerişen angiiin ba terenei paartiiin revoliycioonno temeselei ton sloozno momeentnyydte bodoto - nauuçna, marksiis tailbarilalga ygene. Ene nauuçna tryydei sesen mergenei byxii gynzegiijiinь oilgoxo ba tereen deere, kommuniistnuudiiji temesel ba ilaltiin bolьşeviig iskyysstvede hurgaxa xeregtei. Paartiiin çleengyydiiji poliitiiçeske xymyyzyylexe naidabari olhon, partiiina propagandiistnuudai kaadranuud bolbol alişineen jixe yyrgiiji ezelxe johotoi baihanь elite bişe aal.

Paarti xadaa şine, ba jixe xydelmeride exilxenь tiimehee, tereende xuuşan meerkeer xandaza bolxogyi. Өөhediingөө slyyşatelьnyydte oşoxiingoo urda tee, manai propagandiistnuud bolbol ton serьjoozno beledxel xereglexe baina. Zaniaatinuud deere propagandiis xysenei mergezeliiji sugluuldag ba xynyydtei xөөreldedeg, tabigdahan byxii asuudalnuudta tailbari ygedeg, BK(b) P-iin istooriiin xuriaangii kyyrs soo baigaa şine zyilnyydiiji tailbarilan oilguuldag ba propagandiistnuudtai regyliaarna xydelmerildeg xytelberilegşedtei, tere partiiina organizaaca bolbol xeregei amzaltiiji xangaza şadaxa baina. Tiime beledxeliiji abhan, ton hain kvalificiirovanno propagandiistnuudai bagaxanşji gryyppe xadaa busadiiji, byri olontooto propagandiistnuudai gryyppiiji ovsluuzivalza şadaxa, tiime bolxodo, manai propagandiistnuudai kaadranuud bolbol zaniaatiiingaa proceesste, өөhedөө huralsaxa bainad.

Xytelberilexii partiiina xydelmerilegşed, obkoomuud, gorkoomuud, raikoomuudai sekretaarьnuud bolbol propagaandiiji emxidxexe ba propagandiistnuudiiji şilexe xeregiiji gartaa abxa johotoi. Xytelberilexii partiiina xydelmerilegşed ba partiiina komiteedyydei sekretaarьnuud, çleengyyd өөhedөө, tyryyşiin eelzeende, propagandiistnuud boloxonь ton şuxala baina. Propagandiistnuudai sostaav soo, xytelberilexii partiiina xydelmerilegşed orolsoxo johotoi. Ene xadaa xeregiiji zybөөr emxidxexe arga olgoxo ba manai xytelberilxii partiiina kaadranuudai teoritiiçeske beledxelde tuhalxa baina.

Kryzooguudta jabuulagdaxa johotoi zaniaatinuudai gol ysloovi bolbol BK(b) P-iin istooriiin xuriaangii kyyrsiin bylegyydiiji uridşalan **individyaalьna unşalga** myn bolno. Yçeebnigei, tolilogdohon xuudahanuudiiji anxaraltaigaar unşaxa unşahanaa haisa olgoxo argiiji kommuniist byxende olgoxo. Slyyşatelьnyyd bolbol xuriaangii kyyrsetei ton haisa tanilsaad baixadanь le, kryzooguuddaxi amzalta,gynzegii xydelmeri tuxai xeleze bolxo baina.

BK(b) P-iin istooriiiji gynzegiigөөr şudalalga bolbol xuriaangii kyyrs xadaa kniige bolzo garhanai hyyleer exilxe baina. Egeel tixede, partiiina gegeerelei kryzooguud bolbol johotoigoor xydelmerilexe baina. Zygөөr, mynөө xadaa ylehen sagaa, propagandiistnuudiiji beledxexe ba kommuniistnuudiiji xuriaangii kyyrsetei uridşalan tanilsuulxa jabadalda zoriuulaxa xeregtei.

BK(b) P-iin istooriiin xuriaangii kyyrsiiji şudalalga bolbol propagaandiin xydelmeriiiji deede xemzeede yrgexe. Xuriaangii kyyrsiin ton şuxala udxaşanariiji, bolьşeviigyydiiji xymyyzyylxe xeregte tereenei ugaa jixe yyrgiiji partiiina aktiivta, byxii kommuniistnuudta oilguulxa johotoi. Prepodovaanidaxi baaxanşji xazagairuulganuudtai temesexe, propagaandiin xydelmeride serьjoozno bişeer xandaxa jabadaltai temesexe xeregtei.

Paartiiin ene şuxala xem jabuulganuudiiji formaalь bolzoxoo zabdadag ja yşөө bii baina. Zişeel UK(b) P-iin Kiijevske go moi propagaandiin otde erxilegşe nyxer Ostape bolbol goorodoi propagan nuudta iime „ystanoovko" hen baina: xerbee par hurguulinuud taban te yzee haa, tedener xadaa şan prograammiingaa jo garaadyi teemenyyde BK(b) P-iin istooriiin xu gii kyyrsiiji yzexe baina, g

Tiime „yysxelnyydei" a tai baihiiji oilguulga b partiiina organizaacanuudai ga bolno. BK(b) P-iin is şudalalgiiji erxilxe, par gegeerelei byxii seeti x BK(b) P-iin CK-eer haişa han, BK(b) P-iin istooriiin riaangii kyyrsiiji byrin ba sedeer şudalxa johotoi.

Tereşelen, bişe a zahaxa xeregtei. BK(b) istooriiin xuriaangii ky şudalaxiin tulada, xojor ban hariin bolzor tabidag telberilegşed baixa jym. jaaral bolbol vreedhee jyyşji ygexegyi. Partiiina ranuudai serьjoozno ba zegii huralsalai yje exil Ene xadaa paartiiiji ys xeer xatuuzuulxa, tere byri xysen tyges bolgoxo renei bojeecyydiiji marksi leniniizmiin ilagdaşagyi zeer zebseglexe baina.

Xariuusalgata redaaktor R. BIMBAAJEV.

Адрес редакции: город Улан-Удэ, Центросоюзная 19. Телефоны редакции: Отв. редактора 3—44, отв. секретаря 3 — 23, сельхозотдела 7 — 55 и промотдела 5 — 07.

NAAK-ai tipograafi Glaviit, 4